

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Псэуплэ-коммунальнэ хъызмэтым игумэкIыгъохэм атегушылагъэх

Урысые Федерацием и вице-премьеру Дмитрий Козак тыгуасэ видеоконференцие зехищагъ. Джырэ уахътэ гумэкIыгъуабэ къызпыкIыр псэуплэ-коммунальнэ хъызмэтым изытет ар фэгъэхыгъагъ. Ифтахъабзэм хэлэжъагъ Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан.

Дмитрий Козак къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, псэуплэ-коммунальнэ хъызмэ-

тым ылъэныкъокIэ регионхэм агъэнэфэрэ уасэхэм цыфхэр амыгъэразэхэу мы аужырэ уахътэм бэрэ къыхэкIы. Ащ елытыгъэу социальнэ мэхъанэшхо зилэ ЖКХ-м епхыгъэ Иофыгъохэр псынклэу зэшIохыгъэнхэ зэрэфаем пресс-конференцием хэлэжъагъэхэм анаIэ тыраригъэдзагъ. Ар гъэцэкIагъэ хуным пае федеральнэ гупчэм къыщегъэжъагъэу чыплэ зыгъэлорышIэжыын органхэм

анэсэу Иофэу ашIэрэр зэфэхысыжыкынышъ, хэкIыплэ тэрэз къагъотыныр нахъ тэрэзэу ылъытагъ. Цыф къызэрыкIохэми, псэуплэ-коммунальнэ хъызмэти яфитыныгъэхэр мыщ дэжъым укыуагъэхэ мыхуным уналэ тебгъэтын зэрэфар Д.Козак къыкIыгъэтхыгъ. Иофхэр нахъ зыщидэй шъолырыхэм япашэхэм пшъэдэкIыжъэу ахырэр къагурылIозэ, шапхъэхэм ашIомыкIынхэм дэлэжъэн-

хэр япшъэрылъ шъхьалэу зэрэщытыр агу къыгъэкIыжыгъ. Джащ фэдэу, субсидиеу цыфхэм къафатIупшырэр игъом алэкIэгъэхъажыгъэн зэрэфаем игугу къышыгъ. УФ-м и Президентрэ УФ-м и Правительствэрэ псэуплэ-коммунальнэ хъызмэтым ылъэныкъокIэ унашъоу ашыгъэхэр зэшIохыгъэнхэм зэрэлъыплъэщтхэр, ащкIэ регионхэм япашэхэм пшъэдэкIыжъэ зэрэхъыштыр вице-премьерым къыхигъэщыгъ.

Тхьаклушынэ Аслъан Иофтахъабзэм кIэух зэфэхысыжыкынышъ къыфишIызэ, анахъэу анаIэ зытырагъэтыр лъэныкъохэм псэуплэ-коммунальнэ хъызмэти зэрэщытыр къылуагъ. УФ-м и Правительствэ пшъэрылэу къыгъэуцугъэм диштэу псэуплэ-коммунальнэ хъызмэти ифэлэ-фашIэхэм апэлухэр ахышэр зэкIэ цыфхэм атын фаеу зэрэхъугъэм игугу къышыгъ. А системэм нахъ псынклэу техьэгъэ муниципальнэ образованиеу «Къалэу Мыекъуапэ» илофхэм язытет уигъэрэзэнэу зэрэщытыр, агу муниципальнэ образованиехэу, псэуплэхэу а шIыкIэм игъом темыхъагъэхэм ащагъэнэфэгъэ уасэхэм къазэрэхъуагъэр республикэм ипашэ къыхигъэщыгъ.

— Арэу щыт нахъ мышIэми, тирегион щыдгъэнэфэгъэ шапхъэхэм ташIомыкIыным тыналэ тедгъэтышт, ар гъэцэкIэгъэным пае муниципальнэ образованиехэм, чыплэ зыгъэлорышIэжыын органхэм Iэпылэгъу тафэхъузэ тшIышт, федеральнэ гупчэм къыгъэнэфэгъэ лъэныкъо пстэуми язэшIохын тишъыпкъэу тыдэлэжъэщт, — къылуагъ АР-м и Президент.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.
Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

ЛДПР-м илIыкIо ригъэблэгъагъ

БлэкIыгъэ тхъамафэм АР-м и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан политическэ партиехэу «Единая Россия», «Справедливая Россия» зыфилохэрэм, Урысые и Коммунистическэ партияе я Адыгэ шъолыр къутамэхэм япашэхэм зэлукIэгъухэр адырилагъэх. Ахэм алгыпыдзагъэу тыгуасэ ЛДПР-м и Адыгэ шъолыр къутамэ ипашэу Игорь Андреевыр ригъэблэгъагъ.

ЗэлукIэгъухэр зэрэкуагъэхэр республикэм ипашэ кIэкIэу къызэфихысыжыгъ. Партияе пэпчъ къэралыгъо Иофыгъохэм язэшIохын еплъыкIэу фырилэм зыщагъэгъозэнэу, здытегушылэнхэу ахэм ялIыкIохэр къызэрэрагъэблагъэхэрэр къылуагъ.

— Узэгурылоу, узэдэIужыгъэ Иоф зэдапшIэмэ, нахъбэу зэшIопхышт. Зыпарэми пэрыоху тызэрэфемыхъурэр, къэкIорэ ильэсым щылэщт хэдзынхэм языфэ-

гъэхъазырынклэ партиехэм зэкIэми зэфэдэу амалхэр зэрыттыштыр, ащыщ горэм тыпэшIуклонэу гухэлэ зэрэтимылэр къатIомэ тшIоигъу, — къыкIыгъэтхыгъ ащ.

Ар лъэшэу зэрыгуапэр Игорь Андреевым къыхигъэщыгъ. Ащ зэрилъытагъэмкIэ, партием игушылэ неперэ гъэцэкIэкIо хабзэм «къызэхехы ыкIи къыкIэдэ-лукIы». Узэдэгущылэнышъ узэгурылон амал уимылэмэ, зыпарэ зэрэпфызэшIомы-хыштым къыдыригъэштагъ.

Нэужым лъэныкъуитIур блэкIыгъэ тхъаумафэм, гъэтхапэм и 14-м, Мыекъопэ районым хэдзынхэр зэрэщыкIуагъэхэм тегушылагъэх. ЛДПР-м илIыкIо зэрилъытэрэмкIэ, ащ хэукъоныгъэхэр шашIыгъэх. АР-м и Президент ахэм зызэрэащигъэгъозыштыр ыкIи законным тетэу зэрэзыхафштыр къылуагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Иэпылэгъу къафэхъунэу къыгъэгуагъ

Адыгэ Республикэм и Президентэу Тхьаклушынэ Аслъан общественнэ движение «Адыгэ Хасэм» итхъаматэу Хъэпэ Арамбий тыгуасэ ИофшIэгъу зэлукIэгъу дырилагъ.

Зигугу къэтшIыгъэ организациер не-пэ зыгъэгумэкIыр Иофыгъохэм, пшъэрылъ шъхьалэу зыфигъэуцужыкыхэрэм бгъуитIур атегушылагъ.

Хъэпэ Арамбий анахъэу ыналэ зытыридзэгъэ лъэныкъохэм ащышых Урыс-Кавказ заом хэкIодагъэхэм ясаугъэт Мыекъуапэ щышIыгъэным, быслымэн къэхалхэр зыщагъэпсышт чыплэм икыхыхын япхыгъэ Иофыгъохэр, нэмыкIхэри. АщкIэ «Адыгэ Хасэм» джырэ лъэхъан Иофтахъэбзэ гъэнэфагъэхэр зэрэзехишэрэм ягугу къышыгъ. Джащ фэдэу, АР-м самбэмкIэ ифедерацие ипашэу зэрэщытыр къыдилъытэзэ, мы бэ-нэкIэ лъэпкъым хэхъоныгъэхэр ышIын-хэмкIэ непэ лъэкIэу ялэхэм кIэкIэу къа-тегушылагъ.

ЗэлукIэм гумэкIыгъоу къыщаIэтыгъэхэм язэшIохын ыналэ зэрэтыригъэтыштыр ыкIи амалэу щылэмкIэ Иэпылэгъу къызэрэфэхъуштыр Тхьаклушынэ Аслъан къылуагъ.

(Тикорр).

Гъэтхэ губгъор гъэбэжъум фэлажъэ

Ильэсым иапэрэ гъэтхэ мазэ мэфэ ошIоу къыхэкIыхэрэр гъэбэжъоу къэкIоштым фагъэлажъэх республикэм ичIыгулэжъэхэм. Мы лъэхъаным ахэм анахъэу анаIэ зытырагъэтыр бжыхъасэхэу кIымафэр къызэпызычыгъэхэм ящыкIэгъэ минеральнэ чIыгъэшIухэр алэкIэгъэхъэгъэнхэр ары.

Мыгъэ Iуахыжыныу республикэм игубгъохэм бжыхъэсэ зэфэшъхъафхэу къа-шагъэкIыгъэр гектар мини 104,7-м къехъу. Гъэтхапэм и 15-м ехъулIэу ащ щыщэу минеральнэ чIыгъэшIухэр зылэ-кIагъэхъагъэхэр гектар мин 50-м хъазырэу нагъэсыгъ. Бжыхъасэу ялэхэм ащышхэм анахыбэу чIыгъэшIухэр зы-щаIэкIагъэхъэгъэ районхэр: Кошхъаблэр — процент 68-рэ, Джаджэр — процент 65-рэ, Теуцожыр — процент 37-рэ, Шэуджэныр — процент 35-рэ.

Анахъ лэжыгъэ шъхъа-Iэу бжыхъэ коц гектар мин

83,4-рэ фэдиз хъазырэу республикэм игубгъохэм къа-шагъэкIыгъэм щыщэу ты-гуасэ ехъулIэу чIыгъэшIухэр зыхатэкъуагъэхэр гектар мин 37,5-м къехъугъ. Мыщ-кIи ИофшIэнхэр анахышIоу зыщызэхъагъэхэр Кошхъэ-блэ ыкIи Джэджэ районхэр арых.

Бжыхъэм апхыгъэ хъэ гектар мин 14,7-рэ фэдизым щыщэу тыгуасэ ехъулIэу минеральнэ чIыгъэшIухэр зылэ-кIагъэхъагъэхэр гектар мини 8-м тIэкIу къехъугъ.

Республикэм игубгъохэм рапс гектар 6473-рэ къаща-гъэкIыгъ. Ащ щыщэу гектар 3554-м яшIушIагъэх.

Мэфэ ошIухэр къызэлъы-кIонхэу гидрометеогупчэм къетышъ, мэхъэнэ ин зилэ ИофшIэным — минеральнэ чIыгъэшIухэр хъасэхэм алэ-кIэгъэхъэгъэным республи-кэм нахъ зыщырагъэушъом-бгъуштыр.

ЛЭХЪУСЭЖЪ
Хъадэсэртбий.

Президентым нэжъ-лужъхэм адыригъэштагъ

Сэкъатныгъэ зилэ цыфхэр ыкIи зыныбжъ хэкIотагъэхэр зыщалагъ пансионатэу «Уют» зыфиIорэм зэхъокIыныгъэу шаIынхэу рахъухъэгъагъэхэм якъызэтэгъэуцон епхыгъэ унашъо Адыгэ Республикэм и Президентэу ТхьакIушынэ Аслъан ышIыгъ. Ащ фэшиI АР-м IофшIэнымрэ социальнэ хэхъоньгъэмрэкIэ и Министерствэ пшъэрылъ гъэнэфагъэ фиIгъэу-цугъ.

УФ-м и Коммунистическэ партия и Адыгэ шолъыр къутамэ илIыIохэм АР-м и Президент зэлукIэгъоу адыриIагъэм мы гумэкIыгъор къыщалагъыгъагъ ыкIи ащ цыфхэр зэри-мыгъэрэзэхэрэм ягугъу къыша-шIыгъагъ. Зыныбжъ хэкIотэгъэ ветеранхэр пансионатым чIэ-

кIынхэу зэрэфэмьехэм, нэмыкI чIыплэ агъэкошынхэ унашъоу ашIыгъэми зэрэдырамыгъаштэ-рэм республикэм ипащэ ща-гъэбозэгъагъ.

ЗэлукIэгъум къырагъэблэгъэ-гъэ министрэу Наталья Широ-ковам къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, Росздравнадзорым тиреспуб-ликэ щызэхичцэгъэ уплэкIун-хэм пансионатым цыф башцэ зэрэчIэсыр къыгъэнэфагъ. Ащ къыхэкIыкIэ, ветеранхэр агъэ-кошынхэ унашъо ашIыгъ. Зы-ныбжъ хэкIотагъэхэм зэдэгущы-Iэгъэу адыриIагъэм юж нэбгы-рэ 15-р зыщыпсэуштхэ чIыплэр зэблахъуным къезэгъыгъэх. Пансионатэу «Уют» зыфиIорэр къызаунэкIыкIэ, ар къэралыгъо учреждениеу «Мыекъопэ психо-неврологическэ унэ-интерна-

тым» ратыжъынэу зэрэщытыгъэр министрэм къыIуагъ.

Iофыгъом изэшIохын мыщ фэдэ екIоллакIэ къыфэгъотыгъэ-нынр зэрэмытэрэзыр ыкIи нэбгы-рэ 28-у пансионатым къычIэ-нагъэхэм яшIоигъоныгъэхэр къыдэплъыгъэн зэрэфаер ТхьакIу-шынэ Аслъан къыхигъэщыгъ.

— НэмыкI чIыплэхэм агъэко-шынхэ ветеранхэу пансионатым къэзыгъэзэгъымэ зышIоигъо-хэм яфитыныгъэхэр тыукъохэ хъуштэп. Психоневрологическэ сымаджэхэм яфэIо-фашIэхэр зэшIохыгъэнхэм пае мыщ фэдэ социальнэ учреждение тирес-публикэ щышIыгъэнынр нахъ тэ-рээу сшIошIы, ащ пае АР-м IофшIэнымрэ социальнэ хэхъо-ныгъэмрэкIэ и Министерствэ федеральнэ гупчэм зыфигъэзэн фае, — къыIуагъ республикэм ипащэ.

(Тикорр.).

ЯмэфэкI хагъэунэфыкIыгъ

БзэджэшIагъэ зезыхагъэ-хэм пшыныжъ ягъэхыгъэ-нымкIэ къулыкъур Урысыем зыщызэхашагъэр мы мафэхэм илэси 131-рэ хъугъэ. Мыщ фэгъэхыгъэ торжественнэ зэ-хахъэ гъэтхэпэм и 12-м офи-церхэм я Унэ шыкIуагъ.

Шъугу къэдгъэкIыжъын: бзэджэшIагъэ зезыхагъэхэм пшыныжъ зыщахырэ учреж-дениехэр 1997-рэ илэсым МВД-м иструктурэ къыха-щыжъхы, юстициемкIэ и Ми-нистерствэ хагъэхажыгъа-гъэх. А лъэхъаныр ары Урысы-ем ичIыплэ зэфшхъафхэм, тэ тиреспубликэ зэрэхэтэу, коло-ниехэр ащызэхашэхэу зыра-гъэжыагъэр. Джырэ уахътэм

Адыгеим бзэджэшIагъэ зезы-хагъэхэм пшъэдэкIыжъ зыча-рагъэхырэ колониюу тфы ит. Ахэм адакIоу бзылфыгъэ хъа-псыр, зыныбжъ имыкIугъэхэу бзэджэшIагъэ зезыхагъэхэр зыдэс колониер, следственнэ изоляторыр, нэмыкIхэри шылэхэ хъугъэ. УФСИН-м икъулыкъу-шIэхэм анахъэу анаIэ зытырагъэ-тырэ лъэныкъохэм ащышых хъапсчIэхэм яфитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэр, законыр зы-укъогъэ цыфхэу шIэхэу шъха-фит хъужышхэр обществэм хэуцожьынхэм фэгъэхъазыры-гъэнхэр, нэмыкIхэри. Iофыгъоу къэуцухэрэр зэшIохыгъэнхэм пае УФСИН-м епхыгъэу Обще-ственнэ совет зэхашагъ. Ащ

хэхъэх общественнэ органи-зациихэм ыкIи гъэорышIэ-плэ зэфэхъафхэм ялIыIох-хэр, динлэжхэр, нэмыкIхэри. Шъхадж зыфэгъэзэгъэ лъэны-къом диштэу, пшъэдэкIыжъ зыхыхэрэм юридическэ, пси-хологическэ ыкIи социальнэ Iэпылэгъу арагъэгъоты.

Торжественнэ зэхакъэм пэублэ псалъэ къышIышIэзэ УФСИН-м и ГъэорышIаплэу АР-м щылэм итхъаматэ ипшъэ-рылхэр зыгъэцкIлэрэ Бэрэ-тэрэ Аслъан къыIуагъ илэси 131-кIэ узэкIлэбэжъымэ зэха-щэгъэ къулыкъум непэ щылэ-ныгъэм чIыплэшхо зэрэщы-бытырэр. Щытху хэлъэу джырэ уахътэ зилэушIэн зыгъэц-кIлэрэ илофшIэгъухэм зэкIэми игуапэу ар къафэгущIуагъ, къулыкъур ылъэ теуцоным дэ-лэжъэгъэ ветеранхэм зэрафэ-разэхэр къыхигъэщыгъ.

ГъэорышIаплэм икъулыкъу-шIэхэу гъэхъагъэ зышIыгъэ-хэм щытху ыкIи рэзэныгъэ тхылъхэр, зичэзыу офицер звани-ехэр къаратыгъэх.

Республикэм итворческэ коллективхэм къагъэхъазыры-гъэ мэфэкI концертым зэха-хъэр къыгъэблэгъ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан къытырихыгъ.

СЫФАЙ ТЫ ПАНКIЭУ СИЭНЭУ

Нешэ Нурыет ятэшэу ЛъашцэкIо Малыч сымэджэ хылыгъэу зызэхэхым, на-хышIум щыгугъэу, гугъэ-шхор пстэуми акIыIу къы-шIохъоу, гумэкI хылыгъэу

зыхэфагъэм ыгу къыри-гъэтэджэгъэ гугъэ-гупшы-сэхэр тхъапэм ригъэкIугъэх. Ау ахэр Малыч лъыIэсын-хэу, зэхихынхэу ыгъо ифа-гъэп...

Малыч кIэлэ чэфэу, лэ-жъэкIо хъалэлэу, иIофи псынIкIэу, нэхъоеу, пстэу-ми шъхэкIэфэхшо фашIэу Джэджэхъаблэ игъашIэ щыхыгъ. Илэс 80-м нэ-сыгъэми ар зымы шIагъэп, ыныбжъ емылгытыгъэу, итеплэкIэ ныбжыкIэу щытыгъ. ОшIэ-дэмышIэу къэсымэджагъэм узым гу-гъапIэ къыритыгъэп, иду-най псынIкIэу ыхъожыгъ (шэкIогъум и 1-м 2009-рэ илэсым).

ЛъашцэкIо Малыч псау-гъэмэ, гъэтхэпэм и 15-м 2010-рэ илэсым, ыныбжъ илэс 80 хъуштыгъэ. Ащ ехъулIэу Нурыет иусэ къы-хэтэуты.

Сятэшэу Малыч фэсэтхы

*Хэта зыIуагъэр Малыч гумахэу
Фаемэ, узым ар темьIонэу?!
Боу къэсэшIэжъы ыгукIэ лъэшэу
Сятэ ыIанэ пытэу ыубытэу.
Хэты ыIуагъи псынIкIэу зышIуихэу
Бэри нэмылгъэу Iофыр къыдэхъоу.
Ибын-унагъуи боу ыгъэразэу,
Разэ къыфэхъоу чылэр фэгъуIоу.
Хэта зыIуагъэр гым сыринэнэу
Фаемэ, узым ар темьIонэу?!
Боу къэсэшIэжъы Iанэ ыIыгъэу
КъысэдэхашIэу, ыкIэ сишIагъэу.
Гъунэгъуи, чыли щысэ ттырахэу
ЗэкIэ цыфхэр тэ къытэхъуапсэу.
Хэта зыIуагъэр ибэ сишIынэу
Гъунэгъу чылэм сыкыдидинэнэу,
Фаемэ, узым темьIошIунэу,
Спсэ ызыныкIэу мыщ сIэкIихынэу?!
Хэта зыIуагъэр шIу симылыгъэу
Пцэгум сизакъоу сыкыринэнэу?!
Боу сыцэгъуы узым текIонэу,
Джыри ыналэ бэрэ стетынэу.
Къарыуи, кIуачIи Тхьэм къыритынэу,
Хъяри, гушIуагъуи къыздигъошIынэу.
Сыфай ты панкIэу тышыр сиIэнэу,
ГъашIэм илэагъоу къыздытетынэу!*

31.10. 2009-рэ илэс.

Тинахъыжъ лъаплэу, шъхэкIэфэ ин зыфэтшIэу

ШЪЭО РЭЩЫД ХЪАНАШХЪО ЫКЪОР!

Укъызыхъугъэр илэс 88-рэ зэрэхъурэм пае тыгу къыддеIэу тыпфэгъушIо, уипсауныгъэ къыщымыкIэу, уигухэлъхэм уакIа-хъэу джыри бэрэ укъытхэтынэу пфэтэлэ!

Гъогу дахэ къэпкIугъ, Рэщыд. Заом ыкIи IофшIэным уря-ветеран, бгъэхэлъхэ лъаплэхэр хабзэм къыпфигъэщыошагъэх, «Адыгеим и Щытхъуэхэ» зыфиIорэ медалыр къыуатыгъ. Джы уилъагъо уишъаохэм, ащ якIалэхэм ишъэгъу хъалэлэу уилэхэм лъагъэкIуатэ. Опсэу лIакъор бгъэдахэу, цыфыгъэкIэ убаеу, щысэтехыпIэу узэрэтиIэмкIэ! Тхьэм бэрэ джыри укъытхэгъэт.

Шъэо лIакъом янини, яцIыкIун ацIэкIэ
ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

IофшIэнынр

Кризисыр тельхъаплэп

УФ-м и Президентэу Дмитри-рий Медведевым цыфхэм Iоф-шIэн ягъэгъотыгъэным ехыылэ-гъэ кIыныгъомкIэ губернатор горэ зэрэригъэблэгъагъэр бэмы-шIэу телевизорым къыгъэлэгъ-гуагъ. Президентым джыри зэ а зэлукIэгъум къыщиIуагъ тыхэ-гъэгу илэ кIыныгъо пстэуми цыфхэм IофшIэн ягъэгъотыгъэ-нынр апэ итын фаеу зэрилгы-тэрэр. Гурылогъуаеп ныла про-изводствэм Iоф ымышIэмэ, цыфхэм лэжъапкIэ ямылэмэ хэ-бзэлахъхэри къэралыгъом зэрэ-зэлумыгъэкIэштхэр, социаль-нэ Iофыгъохэри зэшIопхынхэ зэрэмылэкIыштыр, аужыпкъэм, цыфхэм рэхатныгъэу ахэлъыри укъуагъэ хъун зэрилэкIыштыр.

Адэ, тиреспубликэ мы Iофы-гъор непэ сыдэуштэу щыгъэпсы-гъа, цыфхэм IофшIэн ягъэгъо-тыгъэнымкIэ Адыгэ Республи-кэм икъэралыгъо къулыкъу и ГъэорышIаплэ тхъамэфэ тельы-тэ мониторингъу зэхичэрэм сыда нафэ къышIырэр?

Зэхэфын-зэфэхысыжъхэм къызэрагъэлагъорэмкIэ, 2010-рэ илэсым щылэ мазэм и 20-м ехъулIэу IофшIэн зымылэкIэ атхыгъэхэм Адыгеим лъэаплэу щыриIагъэр проценти 2,5-м шло-мыкIыштыгъэмэ ыкIи ащ нахъ макIэу гъэпсыгъэу ыпэкIэ къы-хэмыкIыгъагъэмэ, къыкIэлъы-кIорэ тхъамафэ пэпчэ пчыагъэ-хэм ахахъозэ, гъэтхэпэм и 3-м ехъулIэу проценти 3,4-м нэсы-гъагъ. Ащ къыкIэлъыкIогъэ тхъа-мафэм зы пшIанэкIэ къелыхи, проценти 3,3-м теуцуагъ. А ма-фэм ехъулIэу IофшIэн зымылэ-кIэ атхыгъэхэу ыкIи пособие зэ-ратыхэрэм япчыагъэ нэбгырэ 6933-м нэсыгъ. Аужырэ тхъама-фэм, нэмыкIэу къэпIон хъумэ, гъэтхэпэм и 3-м къышыубла-гъэу и 10-м нэс, IофшIэгъу мэфэ имыкIум зэрэтехъаштхэм, къы-зэрэуцущтхэм е лэжъапкIэ хэмы-лгъэу яIофшIэхэр отпуск зэра-гъэкIоштхэм ехыылэгъэ къэбар Адыгэ Республикэм цыфхэм IофшIэн ягъэгъотыгъэнымкIэ икъулыкъу и ГъэорышIаплэ организациитIу къылъагъэлэ-сыгъ. Ахэр нэбгырэ 17 зыщылэ-жъэрэ ООО-у «Адыгейскдорст-рой» зыфиIорэмрэ нэбгырих зыIут мыкоммерческэ партнер-ствэм тегъэпсыкIыгъэ органи-зацияеу «Стенд щэрыонымкIэ спортивнэ-стрелковэ клубэу» къалэу Мыекъуапэ дэтымрэ.

ЗыцIэ къетIогъэ организаци-итIур IофшIэгъу пIалъэр гъэкIэ-кIыгъэным техъаштхэу унашъо ашIыгъэмэ, предприятиер зэфэ-

зышIыжъын е агъэлажъэхэрэр нахъ макIэ ашIынхэ фаеу зэрэ-хъуштым ехыылэгъэ унашъо блэкIыгъэ тхъамафэм зышIыгъэ организациехэр нахъыб. Ахэм ахэтых мылкъум ишIыкIэ зэфэ-шъхъафхэр зыгъэфедэхэрэр, нэ-мыкIэу къэпIон хъумэ, унаехэ-ри, къэралыгъо ыкIи муниципальнэ организациехэри. ГушIэ-Iэм пае, Адыгэ Республикэм хэ-гъэгъу кIоцI IофхэмкIэ и Мини-стерствэ иотделэу Красногвар-дейскэ районым щылэм нэбгы-ри 117-рэ шэлажъэмэ, пчыагъэр нахъ макIэ ашIыштыгъэ агъэнэ-фагъ. Джащ фэдэ Адыгэкъалэ архитектурэмкIэ ыкIи къэлэгъэ-псынымкIэ и ГъэорышIаплэу нэбгырих нахъ зыIумытыри. Адыгэ Республикэм икъэра-лыгъо унитарнэ предприятиеу «Краснооктябрьскэ мээхозыр» зыфиIорэм нэбгыри 10 нылэп Iутыр. Ахэри нахъ макIэ ашIын-хэ алъэкIыштыгъэ агъэнэфагъ. Гурылогъуае мыхъун ылъэкIы-рэп нэбгырэ заулэ нахъ зыщы-мылэжъэшт мээхозым шIуагъэу къытын ылъэкIыштыр.

Пчыагъэу дгъэфедэгъэхэм ыкIи IофшIэн зымылэ цыфхэр нахъыбэ зэрэхъурэм зэфэхы-сыжэ Iаджи уагъэшIын алъэ-кIышт. Производствэм епхыгъэ IофшIаплэхэр пштэхэмэ, агъэла-жъэхэрэм япчыагъэ къызэрэща-гъакIэрэм дыкIыгъэу, продук-цияеу къыдагъэкIырэм ыуасэ хэ-зыгъахъохэрэр ахэтых. Ар пред-приятиемкIэ нахъ фэдэу зэрэ-щытыр гурылогъуаеп. Гъоми-лапхъэхэм къащыублагъэу ренэу дгъэфедэрэ нэмыкI товархэмкIэ кIэкIыжъэу, мафэ къэс пIоми хъунэу, зыуасэ хахъохэрэр ахэ-тых. Зы щысэ закIоу къэтхъын. Шъон пытэхэмрэ тутынымрэ пропагандэ пшIы хъуштхэм ахэ-мытхэми, тшIогъэшIэгъонымгъ тутын лъэпкъ горэм икъэмланэ ыуасэ зэхэхъогъукIэ сомитIу зэ-рэхэхъуагъэр. Ащ тетэу узеклон плъэкIыштыгъэ, зымы уимыгъэ-пшынаштыгъэ, сыд пае цыфыбэ бгъэлэжъэн, лэжъапкIэ яптын, ахэм апае хэбзэлахъхэри нэмыкI тынхэри птыных, уасэм хэбгъа-хъомэ экономикэм зыкIыIэ-тыштыгъэ?! КъызэрэтишIошIырэм-кIэ, джащ фэдэ лъэныкъохэу ха-бзэм ыналэ зытыридзэн ыкIи ыуплэкIун фаехэр щылэх. Ду-нэе финанс кризисыр лъэныкъо пстэухэмкIи тельхъаплэ пшIын плъэкIыштыгъэ. Хабзэм хъоршэ-рыгъэкIэ дзеклон зыгу хэлъым пшъэдэкIыжъ егъэхыгъэн фае.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

ГЪЭТЭРЭЗЫЖЪЫН

Тигъэзет иномерэу мы илэсым гъэтхэпэм и 10-м къыдэ-кIыгъэм ия 7-рэ нэклубгъо «Якъуаджэ щегъэжыагъэу Чехо-словакием нэс» зыфиIоу къыхагъэм хэукъоныгъэ хэхъухыгъ. Ащ иаужырэ абзапэр сурэтым итымрэ ахэт Мышъэ Джанхъо-тэу тхыгъэм Мышъэ ЕрэджыбэкIэ укъеджэн фае.

СЫМАДЖЭР ХЭТА АНАХЬЭУ ЗЫЦЫГУГЪЫРЭР?

Мы упчлэм иджәуап уфәклоним ищыкльгәшхо шымылу кысщәхь. Узыр кызыцәлэххэр сымаджәу чыплә квин ифагьм анахь гугьапләу иләр хәткли нафә, ар врачыр, адыгәхәр ләзәклә заджәхәрә цыфыр ары. Цыфым ихылыгә тырихынымкә ары иапәрә пләапләр, ыльагь кытеуцожьным фэзыцәнәу зыцыгугырәр.

Зянә бәрә сымаджәгә каләу сыкызытегушылә сшлөигом ильәсыбәклә узәкльәбжәм хихыгә сәнхьатым фэзыцагьәр зыхәкыгә цыфым квинибә езыгәлгәгүрә узыр тырихыным бәрә зэрәкләхьопсыгьәр ары. Чәщ-зымафә нахь мыхьуми янә ихылыгә фитгәпсынклән ыльәкыныр зыпә кымыштән шымылу каләр кьәтәджыгә. Джары пытәу зыкытыриубытгәгәгүрәр врач хьунәу.

А гухәлым фэзыцәгә гьогу цыпәр кыпщәжә Шәуджән районым шыц кьуаджәу Хьакурынәхьаблә шыпсәуштыгә Лышә Рәджәб иунагьо. Ар потребкооперацием шылажәштыгә. Дәгьоу зышләштыгәхәм кызырәложьыркәлә, Рәджәб лы шәбә гьәтлылыгәгү, зафәу, шыпкәлоу, мыгушыләрәуе шытыгә. Ягуашәу Шамсәт унәгьо кызымәт сәхьаным фәгәзәгәгү. Джащ фәдә унагьом 1935-рә ильәсым гьәтхәпэм и 15-м апәу кыхьухьәгә каләм Анатолий цәу фаусыгә, зәкләрә непә кызынәсыгьәм Толик тызәрәджәрәр. Дәгьоу ар сәшлә, а зы еджапләр кызыдәтәхьыгә, тызәныбджәгү. Джи мары иобилей фәшл тызәлүкәгәу ищылыгыгә гьогу зыфицагьәхәр кысфәлуәгәхәш, сапашьхә ис.

— Хәгәгү зәошхор кьемыжәзә, ти-унагьо нәбгыриц кыхьухьагә, — ело Анатолий. — Сә санахьыжә, сауж кәхьугә сшыпхьоу Дзәхьан, ащ медицинә училищыр кыхьухьагә, Иофи исәнәхьаткә ышлагә, уз хьылыгә кыфаклуи идунай хыжыжыгә ильәс 50-м кьәхьугә. Ащ бжж кьәхьугә каләм зәрәджагәхәр Нурбий. Ащи кьаләу Ставрополь дәт медицинә институтыр кыхьухи, Шәуджән район сымәджәшым шыләжәгә, ари пәсәу тхәкыжыгә.

Хәгәгүшхом иунәгьо пәтәумә афәдәу фашизмәм кьытидыгә мәшлө лыгьаеми якьуаджә икыли нәбгырабәу пәхьагәхәм ащышәу Лышә Рәджәби зәо гьогу квиным теуцо. Дзәкләл кызырәжыкьлоу лыгә зәрәхәлгыр кыгәлгәгәгәзә, чы-пәбәхәм ащыкльгә зәохәм ахәлажәш, Теклоныгьәр кыгфәзыхьыи кьәзыгәзәжыгәхәм ащышәу, наградә лыапләхәр: Хәгәгү зәом иорденәу а 1-рә степенә зиләр, Жьогьо Пльыжыкым иорден, медаль зәфәшхьафхәр кылыжыгәгәхәу иунагьо кыхьәхьажы, зыгуашыгәгә Иофшләнныи фәжәжы.

— Етләнә тиунагьо кыхьогә пшгәшгәм Сарыет цәу фаусы. Ари тә хәтхыгә сәнхьатым пзчыжә хьугәп, цәхәм ялзәрә врачәу Шәуджән район сымәджәшым Иоф шәшлә, — игушылә кыпедзжы Анатолий. — Танахьыкә дәдәр Сыхьатбий. А зыр ары зәш-зәшпхьуйтфым врач сәнхьатыр зылә кызымыгәхьагәу кытхәкыгәгә. Шоферыр нахь ыгу рихьы, ащ зыфигьаси Иоф ышлагә, джи ипсауныгә изытет елытыгәгәу зи ымышләу шыс.

Хьакурынәхьаблә клябәмә афәдәу псыхьоу Фарзә кьоджитлүм азыфагу шытелл ләмьиджым кыкылыз, ильәс зәуләрә Мамхыгә гурыт еджапләм кьуагә Лышә Анатолий. Ащ шигәкльгә уахьтәм ищылыныгә шыц анахь ләхьәнә тхьагьоу кытегушылә.

— Кызыдәджагәхьыкә ныбджәгүшлү кысфәхьугәгәхьыкә зидунай зыхьожыгәхә ләшхьәмәфә Мыхьамәтрә (Вовәклә теджыштыгә) Кыкы Асләанрә (Кляко етлөштыгә), непә тикьоджә гупсәу Хьакурынәхьаблә шыпсәурә Афәмыгьот Гьукләшгәо. Шьо шьуиадыгә класс исхәу тиурыс класс кыдыдәжәгә кляләхәри ныбджәгү благагәу сйагәхә. Ахәм ащышәбхәри непә кыгтхәтыжхәп. Ахәр Набәкьо Нурбий, Аульә Кьәләшгәу, Мзәтыкьо Кысымәрә Байзәтрә. Еджапләм ныбджәгү кысыфшыгыгә кляләхәм

ащышыхьы Кьудайнәт Нахьомрә Орырә.

— Тезгәдәжәгә кляләгәдәжәхәм ащышхәу шлүклә хәта угу кьәкыжыкьхәрә? — сеупчлы синьоджәгәу сапашьхә исым.

— Зәклә тикләлгәгәдәжәгәхәмкә анахьыбәрә ыкля анахьышлүклә сыгу кьәкыжыкьрәр хьысапымрә геометриемрә яшгәфхәр кылуноклькыхәзә тшхьә кызылхьәштыгә Александра Самойленкәр ары. Ар зәкләми ятлөнәрә тәнәу тлгытәштыгә. Ләшәу урыс бзылфыгә шлгәгә дәдагә, кляләгәдәжә сәнхьатым кыфәхьугәгә. Ащ ипшгәшгәу Татьяна тикласс исыгә, иклялә Валериуе ыужкля цләрәл хьугәгәгәу кьаләу Краснодар шыпсәурәми ильәситлүклә тауж тиеджаплә кыуухыгәгә. Ори дәгьоу кьәошләжыкьхәбә ильәс зәуләрә тезыгәдәжәгәхә цыф шлгәгәгәхәу Нәпсәу Мыхьамодә, Вәсилий Анисимовыр, Кьохьужә Кьәпләнә, Нина Подрезовар. Ахәр ары зәклә а класситлүм арысыгәхәм шыләныгә гьогум пытәу тытеуцоным тыфзыхьагәхәр, тыкьәзыуцухьәрә дунаим инәфрә ишлүнкырә зәхәтфынхәм тыфзәгәсәгәхәр. Ащ фәдә цыфышлүхәр пшыгупшәнхәу шытәп.

Ар еджапләм илоф. Ащ дыкыгьоу зыпәплүрә унагьоу адыгә шән-зәхәтыкляхәм яфәшшәшә осә ин зышәфашыштыгәм шыкльоштыгә урохкәми мымакляу яшлүагә кьәкыштыгә кляләу зыкышшәлкля зиякышлүкыи зыхахьоштыгәм.

— Тятә-тянәхәм яхьатыркля унагьоу тыкьәзырхьухьагәм апә дәдә шытагәшләштыгә шыпкыгәгә тхәлыныр, цыфхәм лыгтәныгә афәтшлыныр, — джар кылотәнәу ригәжәгәгәу игушылә зәпгәзәуш, зәуләрә зи кымылоу шәсы, етләнә нахь мэкәш шәабәклә, ыгу кызызхәхьагә сйгәлоу, кыпедзжы. — Тятә ышлә кьәслонәу сшхьә кызызхәм сфәмышлү тләкьлү сыгу кыгәгәшлүкәгәш, гьубгәтә шыпкәфәмышл. Сятәу Рәджәб ренәу кыгитлөштыгә: «Зә пцлы зыусыгәм егәшлш цыхьә фашыжыштытәп, гушылә птыгәмә сьидигьу бгәзәкләжәу зәбгәзән фәә». Клякляу кьәлөн хьумә, пцлы тымыусыным, шыпкыгәгә тхәлыным, цыфхәм шлү афәтшләнәм тиунагьо тышчыфәплүгәш, сәни сәти ләшәу сафәраз, ахәм сарыгуагәзә сйгәшлә кьәсәхьы.

1952-рә ильәсым гурыт еджапләр кыуухи, ыгуклә зыфаеу хихыгә сәнхьатым фэзыцәшт гьогум Анатолий тхьагә. Краснодар дәт медицинә институтым чләхьагә ыкля 1958-рә ильәсым кыуухыгә. Тхылышлү кыратыгәм кыратхәгә Адыгә хәку исполкомым псауныгьәр кьәухьомәгәнымкля иотдел кызырәфәгәкьләрәр. Афихыгә кызыфатхыгәхәм. Емыжәгәхәу ләнәлә кыратәсы Шәуджән районым исәнәпидстанцие иврач шхьаләу Иофшләнныи ригәжәхәнәу.

— Ильәсхә седжәгә сымаджәхәм сәлзәнәу, сидиплом итхәгә сымаджәхәм ялзәнхәм исәнәхьат зышәгәгәгәгә факультыр кьәзыухыгәу. Агурызгәлөным сыпылыгә сыздагәкьлөнәу зыфәләрәр сисәнәхьат зыкля зәрәмыкьуалләрәр, сьәлзәлүгә сымәджәш горәм сәгәкьлөнәу, ау зи кыкылыгәп. Кызыфатхыгәм Иоф шләнәу сьафәмә ськьлөнәу ыгуагәгәти, сезәгьыгәп, — ильәс 50-м ехьу тешләжыгәми, кызырәдзәкьлогәгәхәм ригәшшыгәгә гукьаор кыдыеожыгәгәу сапашьхә исыр хәшәтыкы. — Приказ атхи, тирайон сәгәкьложыгә. Тадәжә зыгәзжы, мәфә зәуләрә зымы сымьыкьлоу сисыгәу партием ирайком иапәрә секретарәу Пәрәныкьо Хьазрәт имашинә кыслыгьагәлуи саригәшәгә. Зәклә Иофым рыкьуагәгә кыфәслөтагә, санәпидстанцием иврач шхьаләу Иоф шләнәм сьызәрәфәмыгәсәгәгә ыкля сьызәрәфәмыер гурызгәлуагә. Бәрә кызыдәгушылагә. Сыдми, а ләнәтләм сьылухьаныш, етләнә сымәджәшым бәшә темышлү ськьлөнәу сьыкытыригәнәгә. Джарәуштәу сыгуклә сьыфәмыахәу а ләнәтләм игәзәклән сьыфәжәгә.

Узыфамыгәсәгә ыкля угу зыкля ымыштәрә Иоф зәрәмышләштыр

зәкләми кьагүрәлоу сенәгуе. Джар кышшышыгә Лышәми. Шыпкьәлөным фәплүгә кляләр охьтә клякляу а ләнәтләм зылуыгәм мыхьун Иофшләкля рихьыллү кыхәкыгә, ахәм ядәгәзыхьын фэзыцәшт Иофхьабзәхәу зәшлүихынкәу рихьухьәхәрә зымы кьемыкьлүхәрә «пыхьәхәр» кьатыралхьәхәу зыфәжәхәкля ыгуклә ыштәшшыштыгәп. А ләнәтләм пшгәрыләу кыфшшыштыгәхәри, фитыныгәу кыритыштыгәхәри дәгьоу зәригәшләгәгәхә нахь мышләми, ыгуклә ымыштәрә Иофшләнләм лүзәгәгәуае зәрәфәхьыштыр кьызагүрәлөм ежыыр зыкляләурәр кыфашләгә: агәкьлагә Иоф шшләнәу район сымәджәшым.

— Сыфәзәфәу сьылуагә ащ, сәнхьатәу сызыфәдәжәгәгә зыцызгәгәфәдән Иофшлән сьафәмыгәзәгәми, сымәджәхәм сәхәхьан, сьалә атезгәгәтын сләкләу сьызәрәхьугәм ськлягушлүштыгә, — зафәгәзжыкы игукьәкыжә чыжәхәм Анатолий. — Бәрә ащ сьылуыгәгәу сәгьагло кьуаджәу Улапә дәтыгә участковә сымәджәшым ипәшә ләнәлә згәзәкләнәу. Джары сисәнәхьаткля Иоф шләнәм егәзжәпләшлү фәхьугәгә. Ләшәу коллектив зәгурылөжә дәгьугә сымәджәшым шылажәштыгәгә. Силофшләнкля бә зышлүагә кысыкьлөнәу ащ кыхәсхьыгәгә.

— Ащ икля, 1959-рә ильәсым ищылә мазә Лышәр кьуагә кьаләу Краснодар хирургиемкля ялпәләсәныгә зышыхагәхьорә курсхәу зызәхәшәхәхәм, кьоныгьокля мазәм нәс ащ кьәтыгә. Кызызгәзжыкы мзәиц нахьыбә Шәуджән район сымәджәшым Иоф шшләнәу ащ иврач шхьаләу агәнәфәгә.

— Пашә сызыфәхьугә район сымәджәшым узәрәштыхьун закьоу илагьәр ащ шыләжәгә цыфхәр арых нылп, — зыфәгәзжыкы ильәсыбә зыгәшләжыгә уахьтәм Анатолий. — Игугәу кьышләнәу псәолә тәрзә илагәп, урылзәным тегәпсыхьәгә оборудование чләтыгәп. Арзүштәу зәрәштыгә кьытхәшлүгәгәгә гукьәошху. Зыгәшләжыкы сьылуыгәгә сабыхьәр кызышшыхьухәр отделениер зычләт унәр электричествәм ыпкә кыкляу стыгә. Партием ирайком иапәрә секретарәу Пәрәныкьо Хьазрәт ильәлгәушлүклә а унәр псынкләу зыпкә идгәуцожыгәгә. А уахьтәм Иоф зыдәшләгә врач ләпәләсәхәу Кобл Любә, Чыназыр Пушә, Кьудайкьо Тәмарә, нәмыкьлхәри бәрә шлүклә сыгу кьәкыжыкы.

1961-рә ильәсым Краснодар маклөшә ординатурәм Анатолий чләхә, ар ильәситлүклә кьеухышә кьәгәзжыкы, мзә зытлүшкля иләнәтләгәм лөуцожы, ау а ләхьаным ар район сымәджәшыжыгәп, сыда плөмә район гупчәжыгәп Хьакурынәхьаблә. Сымәджәш псәоләжәхәу «зәхәләбә» шыкьлөм тәтәу ашылгәхәр зәхәтәкьожыштыгәхә. Бәшә темышлү район гупчәр кьуаджәм кызахьыжыкы Лышәм гухәлә пытә ышлгә сымәджәшым ищыклягә псәуалгәхәм ягәпсыным фәжәнәу ыкля фәжәгә. Кьинәу зәпчыгәгә макләп. Хәку ыкля край здравотделхәм япәшәхәм бәрә ильәлу арихьылагә, районьмрә хәкумрә яләшхьә-

тетхәми игумәклә алыгыгәләсыгә. Проектхәм яшлән Иофәу кыпыкылыгәгәгә непә кызынәсыгәм кыфәлөтәкыжырәп. Зәклә сымәджәш комплексым хәхәхәрәм япроект аригәшлш, партием ирайком иапәрә секретарәу Хьокля Рәмзәнәрә райисполкомым итхьаматәу Хьамхьокьо Нурбийә ләпылгәу кыфәхьухәзә, псәуалгәхәм яшлән 1967-рә ильәсым раригәгәжыгәгә. Зышлүагә мымакляу кьәкьлогәгәхәу зышлә кьыри-лөхәрәм ащышыхь хәку исполкомым итхьаматәгәу ләпшләкьуй Сахьидә, ащ игодзәгәу Хьагьур Андзәур, хәку здравотделым ипәшәгәу Шышхьә Доләт.

— Силофшлән анахь гьәзәпләшлү фәхьугәу слышәгәгә 1967-рә ильәсым шышхьәлүм и 1-р ары, — ымакә нахь кылыгыгә кьәло сйгушылгәу. — А мафәм сәгәнәфәгә Адыгә хәку сымәджәшым иврач шхьаләу сьыгуагәдәу. Ильәс 30-рә зыпымыоу згәзәкләшт ләнәтләм джарәуштәу сьылоуцә. Бә гухьагәу ащ кысыфхыгәгә, цыф шләгәгәхәу ыкля специалист кьаләмәтхәу сьыздигәлжәгәхәр. Кьәзгәшләштым сыгу ильыштыкь врач шхьаләхәу а охьтә кыхьәм сьыздәлжәгәгәхәу Галина Арановская, Хьагьундәкьо Нурбий, Джамырзә Лидә, Бжәшлө Мурат, Жәнә Адам. Джащ фәдәу шлүклә ашлә кьәло сшлөигуә отделениехәм япәшәхәу Иоф зыдәшләгәхәу Ирина Ерохина, Николай Белявиным, Боджәкьо Рәмзәнә, Владимир Смолиным, Даур Сусаннә, Жәнәлә Зәурбий, Пәрәныкьо Алыи. А пәтәумә анахь кьәхәзгәшцы сшлөигуә тинепәрә республикә сымәджәш игәпсыным апәу фәжәгәгә, ильәсыбәрә ащ ипәшәгә Хьагьундәкьо Нурбий. Непәрә тимәфәхәм джы зытетым тисымәджәш кыфәкьлөнымкля ащ ышләгәгә бәдәд. Кыхәзгәшцы сшлөигуә тиреспубликә сымәджәш ыныбжә мыгә ильәс 50 зәрәхьугә, Адыгейым псауныгәгә кьәухьомәгәнымкля илофшләнлә шхьаләу гьогу шләгә кызырәкьлүгәгә. А уахьтәм кыкьлоцл тисымәджәш зәхьокыныгәшлөу фәхьугәгә бә, непә тызыхәт ләхьаным бгьу пәтәумкля диштәрә ләзәплә тегәпсыхьагәгә ар хьугә.

1997-рә ильәсым сыныбжә елыгыгәгәу а ләнәтләм сьылуыгәгәгәу врач-статәу республикә сымәджәшым джы кызынәсыгәм Иоф шысәшлә. Зәклә Иоф зыдәшләгәхәри непә сьыздәлажәхәрәри шлүклә ренәу сыгу ильыштыгә.

Ильәс 50-м ехьугәу Иоф зышшлгәгә уахьтәм Лышә Анатолий зәрәхәгәу-нәфькыи икьун зызәшлүихыгә. Ар СССР-м псауныгәгә кьәухьомәгәнымкля иотличник, Адыгә Республикәм псауныгәгә кьәухьомәгәнымкля изаслуженнә Иофшл. Ежыым анахь игуагәу кыхыгәшчырәр кызышшыхьугә Шәуджән районым зәрицыф гьәшлүагәгә кьәзыушыхьатырә шытхьуцәу кыфаусыгәгә ары.

Лышә Анатолийрә ишхьәгәгәу Нәфсәтрә яуагәу фәгәхьыгәгәу гушылә зәул. Кляләу Муратрә пшгәшгәу Марьетрә зәдәплүгә. Мурат Кубанскә технологическә университетыр кыуухыгәу сәтыушл унәм ипәшәу Иоф ешлә. Марьет Кубанскә медицинститутым шеджәгә, ятә игьогү рәклә, ащ иләнәтләгәгә — республикә сымәджәшым иврач шхьаләу ләзән Иофхәмкля игуагәдә — егәзәклә. Унагьор непә зәрәбаир ыкьорә ыпхьорә кьапыфәгә пшгәшшлүи ары. Ахәми ахәт ятәжә исәнәхьат хәзыхыгә. Ипшгәшә ыпхьоу Сайдә Кубанскә медицинә академием шеджә.

Ситхыгәгә зигушыләкля кьәсыухы сшлөигуә Адыгейим инароднә врачәу, республикә сымәджәшәу ильәс 50 хьугәгә зыгәпсыгәхәм апә итәу ыкля ащ ильәсыбәрә ипәшәгәу Хьагьундәкьо Нурбий: «Лышә Анатолий ильәсыбәрә кызыдәлжәгә, джыри Иоф зәдәтәшлә. А зы еджапләр кьәзыухыгә, а зы институтым тышцызәдәжәгә. Шыпкьәныгә зыхәлә Иофшлә дәгәу, игушылә епцлыжыштытәп. Шлү нәмыкля ипсәукля, илофшләкля япәләнәм пләкылыштытәп. Удәләжәнкля цыф гупсәф».

Джаш фәд Лышә Анатолий. Адыгәгә дахәм рәпсәу, шыпкыгәгә зыхәлә цыфышлү. Зынахь мамыр сәнхьат шымылөм рәлажә ильәс 50-м кьәхьугәу. Ипсәукля, иунагәуи дахәх.

Анатолий, бәгәшлә охьу!

ЛІХЬУСЭЖЬ Хьаджәсрәтбий.

Зэхэзышагъэхэр:
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо
Совет — Хасэр,
иминистрэхэм
я Кабинет

Къыдзыгъэкырэр:
Адыгэ Республикэм
лъэпкь ЮфхэмкIэ,
IэкIыб къэралхэм
ащысэурэ тильэп-
къэгъухэм адырIэ
зэпхыныгъэхэмкIэ
ыкIи къэбар жьу-
гъэм иамалхэмкIэ
и Комитет
Адресыр: ур.Кре-
стьянскэр, 236

**Редактор
шъхьалэр**

**ДЭРБЭ
ТИМУР**

**Редакциер
зыхъуагъэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шъхьалэм
иапэрэ
гуадзэр:
52-49-44,

редактор гуадзэр-
пшъэдэкIыжъ зы-
хырэ секретарыр:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

**Зыщаушыхъаты-
гъэр:**

Урысые Федерацием
хэутын ЮфхэмкIэ,
телерадиокъэтын-
хэмкIэ ыкIи зэлы-
IэсыкIэ амалхэмкIэ
и Министерствэ
и Темуры-Кавказ
чыпIэ гъэоры-
шIапI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №10-3892

Гъэзетым къыхиу-
тыхэрэм мышьып-
къагъэу къахафэ-
хэрэмкIэ къэзыт-
хыгъэхэм пшъэдэ-
кIыжъ ахы. Къа-
тхэхэрэмрэ гъэзе-
тым шылажэхэр-
рэмрэ яеплъыкIэ
зэтемыфэн ылгэ-
кIышт. Гъэзет-
еджэхэм къыт-
фагъэхырэ тхы-
гъэхэр зэхэтфы-
хэрэп ыкIи къэ-
зытхыгъэхэм
алэкIдгъэхъа-
жыхэрэп.

Зыщыхаутирэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Пчъагъэр
6411
Индексхэр
52161
52162
Зак. 686**

Хэутыным
узшыкIэтхэнэу щыт
уахътэр
Сыхъатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр 18.00

Футбол

Хэкижыгъэр бэ, аштагъэр...

Мыекъопэ футбол командэу «Зэкъошныгъэм» 2010-рэ илъэс ешIэгъум зыфегъэхъазыры. Рес-публикэм ифутболистхэр мы мафэхэм ткъош Аб-хъазым щыIэхэу ныбджэгъу ешIэгъумэ ахэла-жъэх. Тренер шъхьалэу ЗекIогъу Муратэ коман-дэм ыштэштхэм акырэплъы.

«Зэкъошныгъэм» 2009-рэ илъэсым щешIагъэхэм ащыщ-хэм непэ нэмыкI командэ-хэм защаушэты. Къэлэпчъэ-Иутхэу Владислав Макоевым-рэ Алексей Саяпинимрэ «Зэкъошныгъэм» джырэ уахъ-тэ хэтхэп. Сергей Потешки-ныр, Къэрэжэ Артур, Мамбэт Арсен, Роман Папуловыр, Ал-масхан Джения, Марат Маг-кеевыр, Артем Алимовыр, Ахъмэд Барахоевыр, Михаил Суршкочыр, нэмыкIхэри ко-мандэ зэфышъхьафхэм аштэн-хэм пае Юф зыдашIэжы — ахэри непэ «Зэкъошныгъэм» хэтхэп.

Республикэ командэм къы-

рагъэблэгъагъэх Сергей Куз-нецовыр, Сергей Сандаковыр, Вадим Балабановыр, Мые-къуапэ шапIугъэ ныбжыкIэ-хэр, Къэбэртэе-Бэлъкъарым щыщ футболистхэу зэнэкъо-къухэм ахэлэжъэнхэ зылгэ-кIыштхэр.

ЯтIонэрэ купэу «Къыблэм» хэтышт командэмэ япчъагъэ зыфэдизыр тшIэгорэп. Къэлэ 15-мэ ацIэ къетIон тлгэ-кIышт, ау джыри къахэщыт-хэр гъэунэфыгъэгон. «Зэкъош-ныгъэм» зызэригъэхъазыры-рэм фэгъэхыгъэ зэфэхы-сыжъхэм, стадионэу зыше-шIэщтым изытет, нэмыкI къэ-бархэми шъуащыдгъэгъозэшт.

Атлетикэ онтэгъур

Батырхэм яуплъэкIунхэр

Атлетикэ онтэгъумкIэ зэлухыгъэ зэнэкъокъухэр Мыекъуапэ щыкIуагъэх. ЗэлукIэгъухэм батыр 40 фэдиз ахэлэжъагъ.

Мыекъуапэ иадмини-страция испорткоми-тет икубокхэр, ищыгъу тхылгъхэр, ахъщэ шIу-хъафтынхэр хагъэунэ-фыкIырэ чIыпIэхэр къы-дзыхыгъэмэ афагъэ-шъошагъэх. Апэрэ чIы-пIэхэр зыхыгъэхэм джамбэчыехэр къахэ-щыгъэх. Уелыкыо Сул-тан, ДышгъэI Андзаур, Бысыдж Тимур чемпи-он хъугъэх. Мыекъопэ спортсменхэу Кобэщыч Аслъан, Хъажумэкъо Тимур, Юрий Ермило-вым, Игорь Вороновым апэрэ чIыпIэхэр къыда-хыгъэх. Кошхъэблэ ба-тырэу Езыгу Азмати чемпион щытхъуцIэр къыфагъэшъошагъ.

Сурэтыр зэнэкъо-къум къыщытырахыгъ.

Баскетбол. Апшъэрэ купыр

ЕшIэгъур спектаклэм фэтэгъадэ

«Динамо» Мыекъуапэ — «Автодор» Саратов — 85:67 (22:19, 22:16, 24:16, 17:16).

Гъэтхапэм и 11-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: И. Еремин — Ставрополь, А. Стрель-ченко — Ростов-на-Дону, Ю. Назаренко — Крас-нодар.

«Динамо»: Барсуков — 8, Кубраков — 15, Хма-ра — 8, Иванов — 22, Долгополов — 20, Пепе-ляев, Тыу, Гапошин — 7, Блэгъожъ, Степанов, Хъа-къун — 5.

ЯтIонэрэ ешIэгъоу Саратов-рэ Мыекъуапэрэ якомандэхэм здырыIагъэр бысымхэм IэшIэ-хэу къахыгъэу тлыгътэрэп. Зэ-хэщэн, ухъумэн Юфыгъохэр «Динамо» нахышIоу зэри-гъэцэкIагъэхэм яшIуагъэкIэ бысымхэм зэлукIэгъум текIо-ныгъэр къыщыдахыгъ.

**С. Ивановыр,
В. Кубраковыр...**

«Динамо» Мыекъуапэ — «Дизелист» Маркс — 87:72 (19:18, 29:21, 23:12, 16:21).

Гъэтхапэм и 13-м Мые-къуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: С. Удо-вицкий — Таганрог,

**Ю. Новиков — Липецк,
И. Куксов — Ростов-на-Дону.**

«Динамо»: Барсуков — 3, Кубраков — 22, Хмара — 19, Иванов — 14, Долгополов — 12, Пепеляев — 5, Тыу, Га-пошин — 5, Степанов — 1, Хъакъун — 6.

Ящэнэрэ чIыпIэм щыIэу «Дизелистыр» Мыекъуапэ щешIагъ. «Динамо» финалым хэфэным фэшI зэлукIэгъур къы-мыхы хъуцтыгъэп. Опыт ин зиIэхэ Сергей Ивановыр Валентин Кубраковырэ шысэ атепхынэу ешIагъэх. Илья Хмарэ, Сергей Барсуковыр ягуетыныгъэкIи, яIэпэIэсэ-

ныгъэкIи къахэщыщтыгъэх. В. Кубраковым хъурджанэм Iэгуаор бэрэ зэрэридзэрэм да-кIоу, «Динамо» хэт баскетбо-листмэ гушыIэ фабэкIи ишIуа-гъэ арегъэкIы.

В. Кубраковымрэ С. Ивано-вымрэ зэгурыIоныгъэу, зэхэщэн Юфыгъоу ешIапIэм къыщагъэ-льагъорэр спектаклэу театрэм щыкIорэм фэдгъадэуи къыхэ-кIы. В. Кубраковым Мыекъуа-пэ къызегъэзжыкым, тикомандэ хэпшыкIэу нахъ гъэшIэгъонэу ешIэ хъугъэ.

**ЯтIонэрэ
зэлукIэгъур**

«Динамо» — «Дизе-лист» — 87:63 (21:17, 23:14, 16:15, 27:17).

Гъэтхапэм и 14-м Мые-къуапэ щызэдешIагъэх.

«Динамо»: Барсуков — 0, Кубраков — 18, Хмара — 19, Иванов — 18, Долгополов — 9, Пе-пеляев — 2, Гапошин — 6, Хъакъун — 15.

Такъикъи 10 къызынэкIэ «Динамо» нахъ жъажъэу ешIэу мыгъэ зэп къызэрэхэ-кIыгъэр. Аужырэ ешIэгъухэу «Динамо» иIагъэхэм тагъэ-гушIуагъ. Тибаскетболист-хэр пшъыгъэхэу тлэгъухэр-рэп. Р. Хъакъунэм, И. Хмара, А. Долгополовым хъурджанэм Iэгуаор радзэ зыхъукIэ, яIэпэ-Iэсэныгъэ зэрэхагъэхъуагъэр къахэщы.

ХъакIэмэ ешIэгъум текIо-ныгъэр къыщыдахынэу гугъэ аратыгъэп, бысымхэр нахъ лгъыгъэх.

«Динамо» гъэтхапэм и 27 — 28-м — Ставрополь и 30 — 31-м Шърджэскъалэ ащешIэшт. А зэлукIэгъухэм ауж къэнэ-фэшт финалым тибаскетболи-стхэр хэфэштхэмэ. Апэрэ чIы-пIиплIыр зыхырэ командэхэр арых финалым хэхащтхэр. «Динамо» я 4-рэ чIыпIэм щыI.

Футбол.

А. Абрамовым и Кубок

АтекIощтыр къэшIэгъошIоп

Анатолий Абрамовым ыцIэкIэ агъэнэфэгъэ Кубо-кым икыдэхын фэгъэхыгъэ зэнэкъокъухэр Мыекъуапэ дэт стадионэу «Юностым» футболымкIэ щэкIох. Шэмбэт ыкIи тхъаумэфэ мафэхэм ешIэгъухэм уяплъынкIэ гъэшIэгъоныгъэх.

ТекIоныгъэр зыхыщтыр къэ-шIэгъуаеу зэлукIэгъу макIэп яIагъэр. Хъакурынхъаблэ икомандэ пеналь-тикIэ шIуахыгъэмэ, «Кавказыр» ымыгъэгумэкIыгъэу зымы къылонэп. «Дизайным» 2:0-у къыхызыз, 3:2-у «Олимпыр» къызэрэтекIуагъэри бгъэшIэгъонэу щыт. Зэнэкъокъухэм ясудья шъхьалэу Пэнэшъу Мыхъа-модэ изэфэхысыжъмэ къахигъэщы-рэр командэхэр яшъыпкъэу текIоны-гъэм зэрэфэбанэхэрэр ары. Футбол ешIэ зышIоигъохэр нахыбэ мэхъух. Стадионэу «Юностыр» спортыр зи-кIасэмэ якIуапIэу щыт.

Командэхэр зэрешIагъэхэр:

«Фышт» — «Радуга» — 6:3,
«Старт» — «Респект» — 3:0,
«Газпром» — «Ханскэр» — 2:2 (пенальтикIэ 5:4), «Курганинск» — «Спортмастер» — 4:3, «При-ставхэр» — «Квант» — 7:4, ДЮСШ — «Кавказ» — 0:0 (пенальтикIэ 5:6), «Олимп» — «Дизайн» — 3:2, МГГТК — «За-рем» — 4:3.

Финалым и 1/8-м хэфагъэхэу гъэ-тхапэм и 20 — 21-м зэдешIэштхэр:
«Фышт» — АРГ
«Старт» — «Джокер»
«Газпром» — «Зэкъошныгъ-2»
«Курганинск» — УВД
«Приставхэр» — «Спортмастер»
«Кавказ» — «Картонтарэр»
«Олимп» — «Звезда»
МГГТК — «Динамо».

ЕшIэгъухэр сыхъатыр 10-м аублэщтых.

НэкIубгъом итхэр зыгъэхъазы-рыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.

